

Biogas, op een duurzame manier met mest naar bier!

Interessepeiling naar mestvergisting onder melkveehouders in Zoeterwoude

Inleiding

‘Op een duurzame manier, van mest naar bier.’ Zo luidt de titel van het project. Dit project is tot stand gekomen uit een samenwerkingsverband tussen ‘Groene Cirkels’ en Hogeschool Inholland te Delft. Vier vierdejaarsstudenten van de HBO-opleiding ‘Dier- en Veehouderij’ zijn opdrachtnemers vanuit het thema ‘Green Juniors’ en gaan het samenwerkingsverband met de Groene Cirkels aan. Groene Cirkels bestaat uit:

De grootste brouwerij van Europa, HEINEKEN Nederland, wil een duurzaam voorbeeld van wereldklasse vormen door voor 2020 klimaatneutraal te zijn. Eén van de mogelijkheden om hieraan te werken is het vergisten van mest van melkveebedrijven uit de omgeving van Zoeterwoude. Het biogas dat bij vergisting vrijkomt kan gebruikt worden als energiebron voor de brouwerij.

Het doel van dit onderzoek is de interesse peilen onder de veehouders en daarmee inzicht krijgen in de mogelijkheden voor HEINEKEN Nederland om met veehouders twintig miljoen m³ biogas te produceren.

De hoofdvraag luidt als volgt: Welke (samenwerkings)mogelijkheden zijn er voor HEINEKEN Nederland om met veehouders twintig miljoen m³ biogas te produceren?

Materiaal & Methode

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van onderstaand model.

1. Vooronderzoek

Het uitvoeren van een literatuurstudie en omgevingsanalyse, hierbij is een bezoek gebracht aan de gemeente Zoeterwoude.

2. Analyseren informatie

Het analyseren van de informatie uit de literatuurstudie en omgevingsanalyse en daarbij selecteren welke melkveebedrijven gebeld en bezocht werden.

3. Interviews

Er zijn acht melkveebedrijven in de gemeente Zoeterwoude bezocht. Deze varieerden in grootte en bedrijfsvoering.

4. Expertmeeting

Bijeenkomst van verschillende partijen om de mening over mestvergisting van deze partijen te peilen.

5. Analyseren veldwerk

Analyseren van de interviews en expertmeeting. Deze resultaten zijn vervolgens verwerkt in

Resultaten

De resultaten zijn verkregen middels het analyseren van de interviews en de expertmeeting. De resultaten zijn aan de hand van de verschillende onderwerpen ingedeeld.

Toekomst

Bij slechts twee van de geïnterviewde melkveehouders blijkt een opvolger klaar te staan om het bedrijf over te nemen. De helft van de melkveehouders geeft aan geen opvolger te hebben voor het bedrijf voor twee melkveebedrijven was de veehouder jong en was niet met zekerheid te zeggen of er in de toekomst een opvolger is.

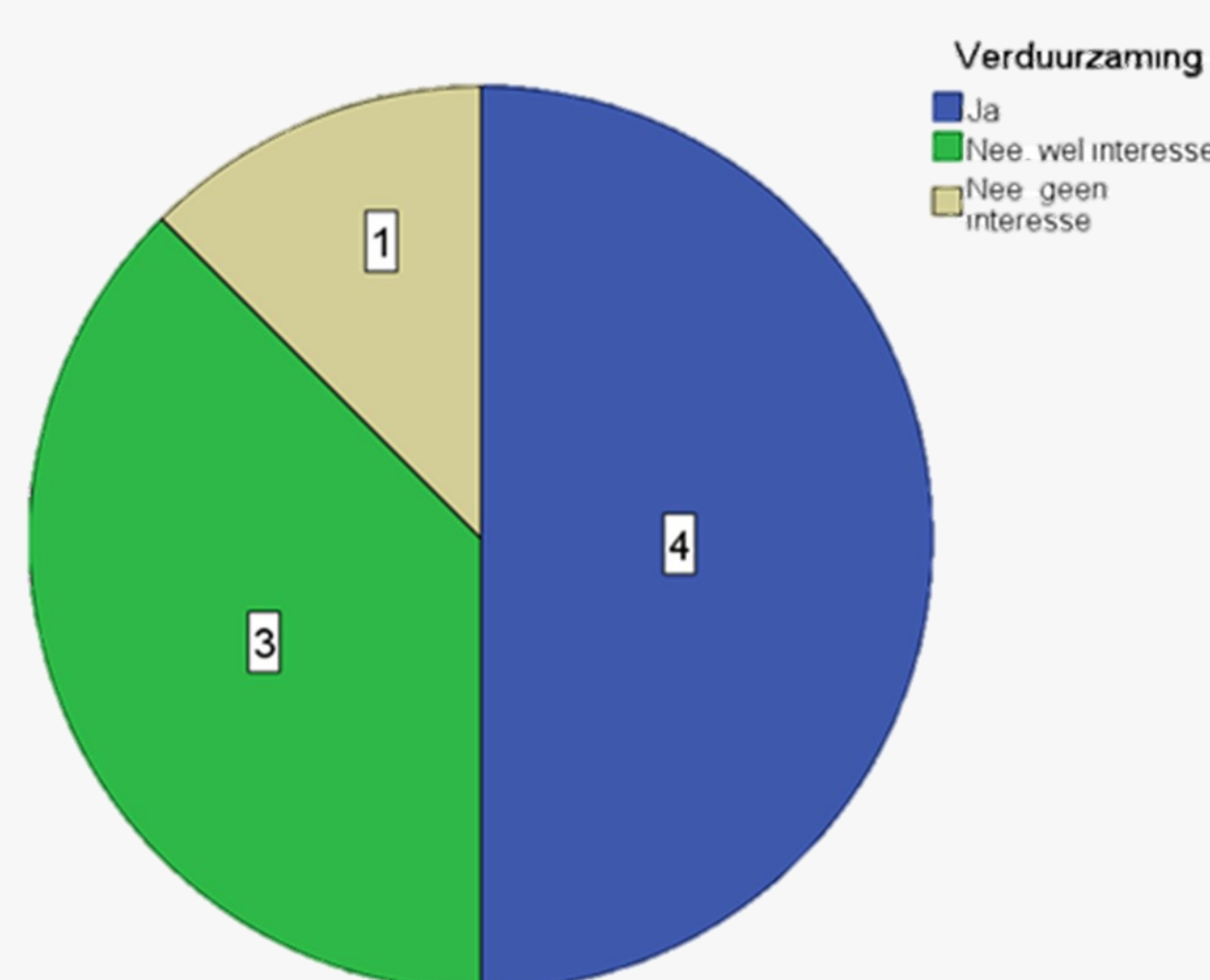
Kringlopen en verduurzaming

De helft van de geïnterviewde melkveehouders houden zich de laatste jaren al bezig met verduurzaming, zie figuur 1. De verduurzaming waar de veehouders zich voornamelijk mee bezig hielden betrof het sluiten van mineralenkringlopen, BEX, Koe-Kompas en zonnepanelen. Eén veehouder heeft een vergistingsinstallatie op het bedrijf.

Mestvergisting

Zes van de acht melkveehouders zijn bekend met of weten iets over mestvergisting. Deze kennis liep uiteen van: weten hoe een vergister eruit ziet en wat er in gaat tot diepere kennis over het gehele proces en daarbij de producten die ontstaan. Bewegredenen zijn beperkt aangezien het grootste deel van de veehouders, zes in totaal, geen toekomst ziet in mestvergisting op eigen bedrijf, zie figuur 2.

De beweegredenen en/of mogelijkheden die genoemd worden door de veehouders is de verlaging van de CO₂ uitstoot en het opwekken van energie (biogas).

Figuur 1; Overzicht van kennis en toepassing verduurzaming onder veehouders.

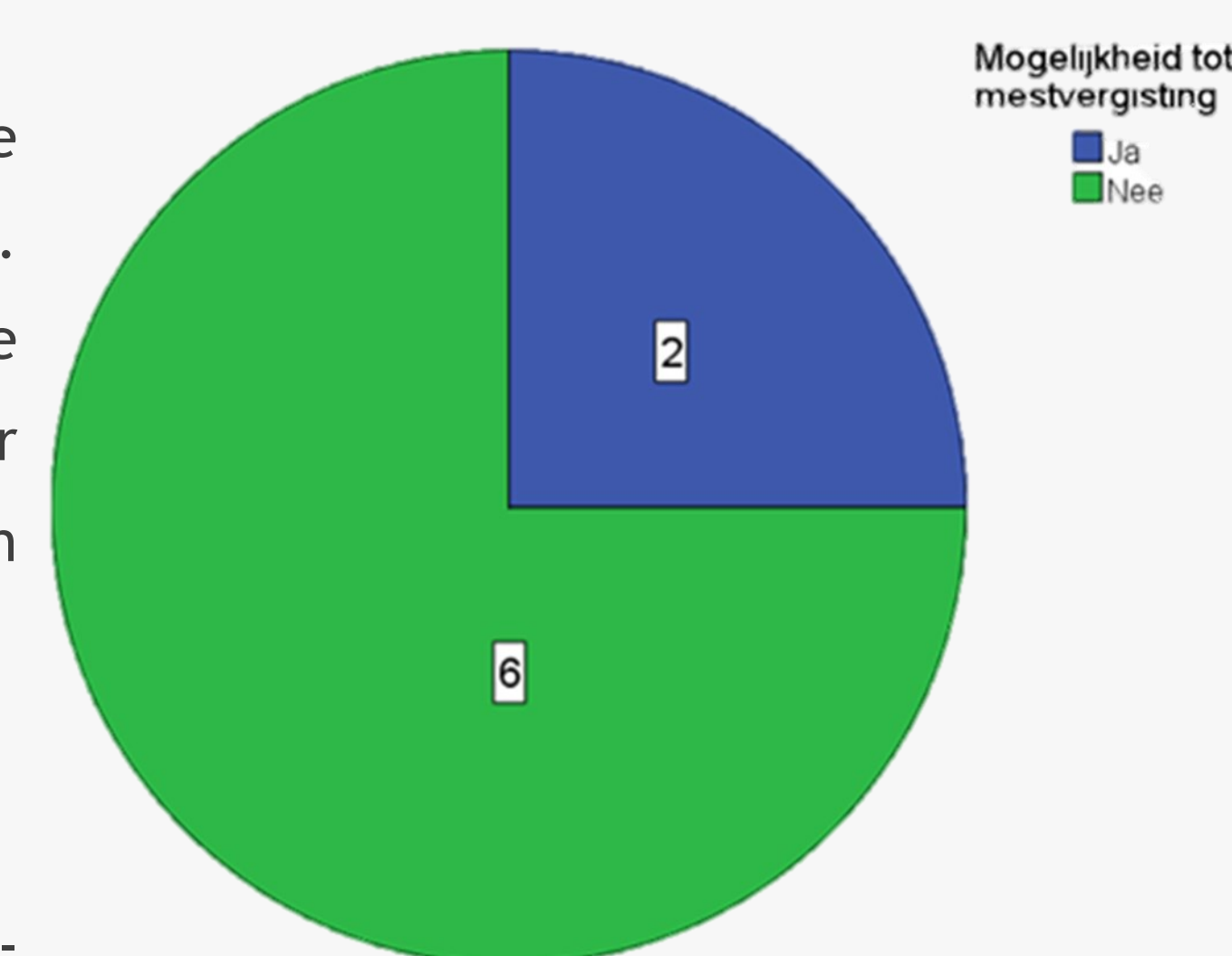
Volgens de experts kan er vanuit de veehouder gedacht worden aan duurzame energie, mineralenverwaarding en de vermindering van broeikasgasemissies.

Als het gaat om grootschaligheid van mestvergisting dan zien de veehouders problemen op het gebied van transport in Zoeterwoude. Grootschaligheid vraagt om grote hoeveelheden beweging in het gebied in verband met vrachtwagens die materiaal af en aan moeten voeren voor de vergisters. Dit vinden de veehouders nadelig voor het gebied en daarnaast kan een deel van het gebied dit niet aan in verband met de smalle wegen en lanen.

Naast deze nadelen vinden veehouders de grote investering in een vergister het grootste nadeel. Ongeveer zes veehouders gaven aan gelezen te hebben dat acht van de tien vergisters onder water staan en zij daarom geen grote investering willen doen in iets dat niet rendabel is.

Samenwerkingsmogelijkheden

De zeven veehouders die samenwerkingsmogelijkheden zien bij mestvergisting zien vooral toekomst in een coöperatie.

Figuur 2; Overzicht mogelijkheid tot vergisting op het bedrijf

De coöperatie heeft daarbij een sturende rol en kan ongeregelde zaken voorkomen. Eén van de veehouders geeft aan dat samenwerking tussen grote groepen vaak lastig verloopt. Met een coöperatie wordt de verantwoordelijkheid gedeeld en wordt er rekening gehouden met de belangen van elkaar. Daarnaast moet de coöperatie de kosten en de opbrengsten verdelen. Organisaties die volgens de veehouders hierbij betrokken kunnen worden zijn FrieslandCampina en LTO.

Conclusies & Aanbevelingen

Het is voor HEINEKEN Nederland lastig om met melkveehouders in de gemeente Zoeterwoude twintig miljoen m³ biogas te produceren. Melkveehouders vinden de investering in een vergistingsinstallatie te groot. Bij grootschalige mestvergisting zien zij de toename van verkeersbewegingen als groot knelpunt.

Omdat de interesse in mestvergisting laag is, kan er ook gekeken worden naar andere vormen van duurzame energie. Bij andere vormen van duurzame energie wordt meestal elektriciteit geproduceerd in plaats van biogas. HEINEKEN Nederland kan misschien beter de focus leggen op duurzame energie in de vorm van elektriciteit.

Auteurs

Nathalie van den Berg	488887
Sebastiaan de Coo	498440
Youri Egas	502375
Linda van der Jagt	499175

22-01-2014, Delft